

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 december 2002

WETSONTWERP

**houdende diverse fiscale bepalingen op het
stuk van milieutaksen en ecobonussen**

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 34.544/2**

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1912/ (2001/2002) :**

- 001 : Wetsontwerp.
- 002: Bijlage.
- 003 tot 007 : Amendementen.
- 008 : Verslag.
- 009 : tekst aangenomen door de commissie.
- 010 : Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 décembre 2002

PROJET DE LOI

**portant diverses dispositions fiscales en
matière d'écotaxes et d'écoréductions**

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
Nº 34.544/2**

Documents précédents :

Doc 50 **1912/ (2001/2002) :**

- 001 : Projet de loi.
- 002 : Annexe.
- 003 à 007 : Amendements.
- 008 : Rapport.
- 009 : Texte adopté par la commission.
- 010 : Amendements.

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
FN	:	Front National
MR	:	Mouvement Réformateur
PS	:	Parti socialiste
cdH	:	Centre démocrate Humaniste
SP.A	:	Socialistische Partij Anders
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 50 0000/000 :	Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)	CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV :	Beknopt Verslag (op blauw papier)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Plenum (witte kaft)	PLEN :	Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)	COM :	Réunion de commission (couverture beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>		<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	
<i>Bestellingen :</i>		<i>Commandes :</i>	
Natieplein 2		Place de la Nation 2	
1008 Brussel		1008 Bruxelles	
Tel. : 02/ 549 81 60		Tél. : 02/ 549 81 60	
Fax : 02/549 82 74		Fax : 02/549 82 74	
www.deKamer.be		www.laChambre.be	
e-mail : publicaties@deKamer.be		e-mail : publications@laChambre.be	

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 11 december 2002 door de Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over de amendementen nrs 30 en 32 op een ontwerp van wet «houdende diverse fiscale bepalingen op het stuk van milieutaksen en ecobonussen» (Parl. St., Kamer, nr 50 1912/010 - zitting 2001/2002), heeft op 12 december 2002 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief als volgt :

«De hoogdringendheid is gemotiveerd door het feit dat de spoedbehandeling in de Kamer op vraag van de regering reeds werd bekomen».

*
* *

Amendement nr. 30 (artikel 31 van het wetsontwerp)

1. Bij het ontworpen artikel 401*bis*, tweede lid ⁽¹⁾, wordt de Koning gemachtigd om, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de tarieven van de volgende belastingen aan te passen :

– de accijnstarieven bepaald in de artikelen 5, 9, 12, 15 en 17 van de wet van 7 januari 1998 betreffende de structuur en de accijnstarieven van alcohol en alcoholhoudende dranken;

– de accijnstarieven bepaald in artikel 1 van de wet van 13 februari 1995 betreffende het accijnsstelsel van alcoholvrije dranken;

– de BTW-tarieven vastgelegd door het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven;

– het tarief van de verpakkingshoefting bepaald in het ontworpen artikel 371, § 1.

De bespreking van dit artikel luidt als volgt :

«Door dit artikel kan de Koning de accijnstarieven, de BTW-tarieven en het tarief van de verpakkingshoefting aanpassen indien de Minister van Financiën zou vaststellen dat de nieuwe toegepaste tarieven een negatieve invloed zouden hebben op de Rijksmiddelenbegroting.» ⁽²⁾

⁽¹⁾ Welke bepaling niet ter fine van advies aan de afdeling Wetgeving is voorgelegd.

⁽²⁾ Gedr. St. Kamer, zitting 2001-2002, nr. 1912/001, blz. 33.

Le Conseil d'État, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Président de la Chambre des représentants, le 11 décembre 2002, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur les amendements n°s 30 et 32 au projet de loi «portant diverses dispositions fiscales en matière d'écotaxes et d'écoréductions» (Doc. parl., Chambre, n° 50 1912/010 - session 2001/2002), a donné le 12 décembre 2002 l'avis suivant :

Suivant l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

«L'urgence est motivée par le fait que l'urgence demandée par le gouvernement à la Chambre a déjà été obtenue.».

*
* *

Amendement n° 30 (article 31 du projet de loi)

1. En vertu de l'article 401*bis*, alinéa 2, en projet ⁽¹⁾, le Roi est habilité à adapter, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, les taux des impôts suivants :

– les taux d'accises prévus aux articles 5, 9, 12, 15 et 17 de la loi du 7 janvier 1998 concernant la structure et les taux des droits d'accise sur l'alcool et les boissons alcoolisées;

– les taux d'accises prévus à l'article 1er de la loi du 13 février 1995 relative au régime d'accise des boissons non alcoolisées;

– les taux de T.V.A. prévus par l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux;

– le taux de la cotisation d'emballage prévu à l'article 371, § 1er, en projet.

Selon son commentaire,

«Cet article permet au Roi d'adapter les taux d'accises, les taux de TVA et le taux de la cotisation d'emballage au cas où le Ministre des Finances constaterait que le budget des voies et moyens souffre des nouveaux taux pratiqués.» ⁽²⁾

⁽¹⁾ Laquelle disposition n'a pas été soumise à l'avis de la section de législation.

⁽²⁾ Doc. parl., Chambre, session 2001-2002, n° 1912/001, p. 33.

en dit zonder rekening te houden met de weerslag van gedragwijziging van de gebruiker, die door deze tarieven in de loop van het geëvalueerde jaar zullen veroorzaakt zijn.

Bij de ontworpen bepaling worden de koninklijke besluiten waarbij de tarieven van de voormelde belastingen zouden worden aangepast, evenwel niet afhankelijk gesteld van een bekrachtiging bij wet, terwijl evenmin in een sanctie wordt voorzien voor het geval de bekrachtiging bij wet niet plaatsvindt.

Amendement nr. 30 van de heer Leterme strekt ertoe die leemte op te vullen door het ontworpen artikel 401*bis* aan te vullen met het volgende lid :

«Elk koninklijk besluit tot aanpassing van de in het eerste lid bedoelde tarieven wordt geacht nooit uitwerking te hebben gehad indien het niet bij wet is bekrachtigd binnen twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding».

2. Dit amendement dient te worden onderzocht in het licht van artikel 170, § 1, van de Grondwet, dat bepaalt : «Geen belasting ten behoeve van de Staat kan worden ingevoerd dan door een wet». Volgens de Grondwet is aldus alleen de wetgever, dit wil zeggen een democratisch verkozen beraadslagende vergadering, bevoegd om de hoofdbestanddelen van de belasting, waaronder het tarief ervan, te bepalen. In dit verband kan, volgens de rechtspraak van de afdeling Wetgeving van de Raad van State en van het Arbitragehof, de aan de Koning verleende machtiging om het tarief van sommige belastingen aan te passen alleen onder drie voorwaarden aanvaard worden :

1° het bestaan van de praktische noodzaak of van bijzondere omstandigheden die het optreden van de Koning rechtvaardigen ⁽³⁾;

2° de snelle bekrachtiging van de besluiten door de wetgever ⁽⁴⁾;

3° wat betreft het lot van de besluiten die niet zouden worden bekrachtigd door de wetgever, heeft het Arbitragehof in zijn arrest nr. 18/98 van 18 februari 1998 gesteld dat, om te voorkomen dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet geschonden worden, de Koning bij de wet niet kan worden gemachtigd maatregelen te treffen die, als ze niet binnen de termijn bekrachtigd worden, hun uitwerking behouden voor de periode tussen hun inwerkingtreding en de uiterste data waarop zij bekrachtigd dienen te worden. In het tegenovergestelde geval is het Arbitragehof immers van oordeel dat «(...) een categorie van personen (...), zij het tijdelijk, kunnen worden geraakt door een fiscale maatregel zonder dat deze het voorwerp heeft uitgemaakt van een beslissing genomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering» ⁽⁵⁾. Uit deze rechtspraak volgt dat de besluiten die niet worden bekrachtigd, vanaf hun inwerkingtreding hun uitwerking moeten verliezen.

⁽³⁾ Zie in die zin het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State nr. 24.009/2, gegeven op 6 januari 1995, over een voorontwerp van wet houdende diverse fiscale bepalingen, Gedr. St., Kamer, zitting 1994-1995, nr. 1726/1, inz. blz. 23.

⁽⁴⁾ Ibidem.

⁽⁵⁾ Zie B.9. van arrest nr. 18/98 van 18 februari 1998.

et ce, abstraction faite de l'incidence des changements de comportement du consommateur que ces taux auront provoqué au cours de l'année servant à l'évaluation.

Cependant, la disposition en projet ne soumet pas les arrêtés royaux adaptant les taux des impôts précités à une confirmation législative et ne prévoit pas de sanction en cas d'absence de confirmation législative.

L'amendement n° 30 de M. Leterme vise à remédier à cette lacune, en complétant l'article 401*bis* en projet par un nouvel alinéa rédigé comme suit :

«Tout arrêté royal adaptant les taux visés à l'alinéa 1er est censé n'avoir jamais produit ses effets s'il n'a pas été confirmé dans les douze mois de son entrée en vigueur.».

2. Cet amendement doit être analysé à la lumière de l'article 170, § 1er, de la Constitution qui dispose qu'«aucun impôt au profit de l'État ne peut être établi que par une loi». La Constitution réserve ainsi au législateur, c'est-à-dire à une assemblée délibérante démocratiquement élue, la compétence de définir les éléments essentiels de l'impôt, dont le taux de celui-ci. Dans ce contexte, selon la jurisprudence de la section de législation du Conseil d'État et de la Cour d'arbitrage, l'habilitation donnée au Roi d'adapter le taux de certains impôts ne peut être admise que sous trois conditions :

1° des nécessités pratiques ou des circonstances particulières doivent justifier l'intervention du Roi ⁽³⁾;

2° les arrêtés doivent être soumis à une prompt confirmation législative ⁽⁴⁾;

3° en ce qui concerne le sort à réserver aux arrêtés qui ne seraient pas confirmés par le législateur, la Cour d'arbitrage a considéré dans son arrêt n° 18/98 du 18 février 1998 qu'à peine de violer les articles 10 et 11 de la Constitution, la loi ne peut habiliter le Roi à prendre des mesures qui, à défaut de confirmation dans les délais, continuent de sortir leurs effets pour la période séparant leur entrée en vigueur des dates ultimes auxquelles elles auraient dû être confirmées. Dans le cas contraire, la Cour d'arbitrage estime en effet qu'«une catégorie de personnes pourrait être affectée, fût-ce temporairement, par une mesure fiscale sans que celle-ci n'ait fait l'objet d'une décision prise par une assemblée délibérante démocratiquement élue» ⁽⁵⁾. Il résulte de cette jurisprudence que les arrêtés qui ne sont pas confirmés, doivent être privés d'effet depuis leur entrée en vigueur.

⁽³⁾ Voir en ce sens, l'avis de la section de législation du Conseil d'État 24.009/9, donné le 6 janvier 1995 sur un avant-projet de loi portant diverses dispositions fiscales devenu la loi du 10 avril 1995 portant diverses dispositions fiscales, Doc. parl., Chambre, session 1994-1995, n° 1726/1, spéc. p. 23.

⁽⁴⁾ Ibidem.

⁽⁵⁾ Voir B.9. de l'arrêt n° 18/98 du 18 février 1998.

3. Met betrekking tot de eerste voormelde voorwaarde wordt in amendement nr. 30 niet voorgesteld het ontworpen artikel 401bis aan te vullen. In de verantwoording ervan wordt evenwel gewezen op het probleem dat rijst :

«De inhoud van de wetsbepaling reflecteert ook de memorie van toelichting niet. Volgens de memorie van toelichting moet dit artikel aan de minister van Financiën de mogelijkheid bieden om de budgettaire neutraliteit van deze wetswijziging te bewaren. Deze doelstelling is echter niet opgenomen in de wetsbepaling zelf.».

Om te voldoen aan de voorwaarde van het bestaan van de praktische noodzaak of van bijzondere omstandigheden die het optreden van de Koning rechtvaardigen, dient het ontworpen artikel 401bis derhalve te worden aangevuld met een duidelijke vermelding van het doel van de aanpassingen die kunnen worden aangebracht in de tarieven van de bewuste belastingen ⁽⁶⁾.

4. Door te bepalen dat elk besluit tot aanpassing van de tarieven moet worden bekrachtigd binnen twaalf maanden na de inwerkingtreding ervan, strekt amendement nr. 30 ertoe te voldoen aan de tweede voorwaarde inzake een snelle bekrachtiging. Wat dit betreft, geeft het amendement aanleiding tot twee opmerkingen :

a) het komt de wetgever toe om te oordelen of het nodig is om de termijn van twaalf maanden eventueel in te korten teneinde de negatieve gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit een mogelijke beslissing van de wetgever om een besluit dat aan hem is voorgelegd niet te bekrachtigen, zoveel mogelijk te beperken (gelet op het feit dat een besluit dat niet bekrachtigd is, geacht moet worden nooit uitwerking te hebben gehad);

⁽⁶⁾ Zie in dat verband :

- artikel 13, § 1, van de algemene wet inzake douane en accijnzen : «Met het oog op de vervroegde toepassing van de wijzigingen welke bij hoogdringendheid in de accijnzen moeten worden aangebracht, kan de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit, alle maatregelen voorschrijven, met inbegrip van de voorlopige storting van de accijnzen welke door de wet zullen worden vastgesteld.

De Koning zal bij de Wetgevende Kamers dadelijk, zo zij vergaderd zijn, zo niet bij de opening van de eerstvolgende zittingstijd, een ontwerp van wet indienen strekkende tot het aanbrengen in de accijnzen van de wijzigingen, met het oog waarop bij toepassing van het eerste lid maatregelen zijn genomen.»;

- artikel 37 van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde :

«§ 1. Bij in Ministerraad overlegd besluit bepaalt de Koning de tarieven en geeft Hij de indeling van de goederen en diensten bij die tarieven, rekening houdend met de door de Europese Gemeenschappen ter zake uitgevaardigde reglementering.

Bij eenzelfde procedure kan Hij de indeling en de tarieven wijzigen wanneer de economische of sociale omstandigheden zulks vereisen.

§ 2. De Koning zal bij de Wetgevende Kamers, onmiddellijk indien ze in zitting zijn, zoniet bij de opening van de eerstvolgende zitting, een ontwerp van wet indienen tot bekrachtiging van de ter uitvoering van §-1 van dit artikel genomen besluiten».

3. Par rapport à la première condition précitée, l'amendement n° 30 ne propose pas de compléter l'article 401bis, en projet. Sa justification relève toutefois le problème qui se pose :

«De inhoud van de wetsbepaling reflecteert ook de memorie van toelichting niet. Volgens de memorie van toelichting moet dit artikel aan de minister van Financiën de mogelijkheid bieden om de budgettaire neutraliteit van deze wetswijziging te bewaren. Deze doelstelling is echter niet opgenomen in de wetsbepaling zelf.».

Dès lors, pour satisfaire à la condition de l'existence de nécessités pratiques ou de circonstances particulières justifiant l'intervention du Roi, l'article 401bis en projet doit être complété par l'indication claire du but des adaptations susceptibles d'être apportées aux taux des impôts considérés ⁽⁶⁾.

4. En exigeant que tout arrêté adaptant les taux d'impôts soit confirmé dans les douze mois de son entrée en vigueur, l'amendement n° 30 tend à rencontrer la deuxième condition relative à une prompt confirmation. A cet égard, l'amendement appelle deux observations :

a) il appartient au législateur d'apprécier l'opportunité d'écourter éventuellement le délai de douze mois pour limiter autant que possible les conséquences négatives susceptibles de résulter d'une éventuelle décision du législateur de ne pas confirmer un arrêté qui lui est soumis (compte tenu du fait qu'un arrêté non confirmé doit être considéré comme n'ayant jamais produit d'effet);

⁽⁶⁾ Comparez avec :

- l'article 13, § 1er, de la loi générale sur les douanes et accises qui dispose :

«En vue de l'application anticipée des changements qui doivent être apportés d'urgence aux droits d'accise, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prescrire toutes mesures, y compris le versement provisoire des droits qui seront établis par la loi.

Le Roi saisira les Chambres législatives, immédiatement si elles sont réunies, sinon dès l'ouverture de leur plus prochaine session, d'un projet de loi tendant à apporter aux droits d'accise les changements en vue desquels des mesures ont été prescrites par application de l'alinéa 1er.»;

- l'article 37 du Code de la taxe sur la valeur ajoutée qui dispose :

«§ 1er. Par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le Roi fixe les taux et arrête la répartition des biens et des services entre ces taux en tenant compte de la réglementation édictée en la matière par les Communautés européennes.

Moyennant la même procédure, Il peut modifier la répartition et les taux, lorsque les contingences économiques ou sociales rendent ces mesures nécessaires.

§ 2. Le Roi saisira les Chambres législatives, immédiatement si elles sont réunies, sinon dès l'ouverture de leur plus prochaine session, d'un projet de loi de confirmation des arrêtés pris en exécution du § 1er du présent article.»

b) het is belangrijk erop toe te zien dat de termijn tussen de goedkeuring van het besluit en de overlegging ervan voor de procedure van bekrachtiging door de wetgever zo kort mogelijk is. Te dien einde wordt voorgesteld om tussen het ontworpen artikel 401*bis*, tweede lid, en het lid dat wordt voorgesteld door amendement nr. 30, een lid in te voegen dat voortbouwt op voornoemd artikel 13, § 1, tweede lid, van de algemene wet inzake douane en accijnzen en op voornoemd artikel 37, § 2, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde en dat gesteld zou worden als volgt :

«De Koning zal bij de Wetgevende Kamers, onmiddellijk indien ze in zitting zijn, zo niet bij de opening van de eerstvolgende zitting, een ontwerp van wet indienen tot bekrachtiging van elk ter uitvoering van het tweede lid genomen besluit».

5. Door te bepalen dat elk niet bekrachtigd besluit «geacht (wordt) nooit uitwerking te hebben gehad» beantwoordt amendement nr. 30 ten gronde aan de derde voornoemde voorwaarde. Wat de redactie ervan betreft, wordt evenwel voorgesteld om voort te bouwen op de formule die gebruikt wordt in artikel 8, tweede lid, van de wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet⁽⁷⁾ en de woorden «wordt geacht nooit uitwerking te hebben gehad» te vervangen door de woorden «heeft geen uitwerking».

Amendement 32

Dit amendement strekt ertoe in het wetsontwerp een artikel 36 in te voegen, waarbij de datum van inwerkingtreding van het ontwerp wordt bepaald. Het voorgestelde artikel 36 bepaalt :

«... deze wet treedt in werking op 1 maart 2003, met uitzondering van artikel 35 dat in werking treedt op de datum van publicatie van de wet (in het *Belgisch Staatsblad*)».

Het is aan de wetgever om te oordelen of praktische noodzaak verantwoordt dat van de gebruikelijke regels betreffende de inwerkingtreding van wetten wordt afgeweken.

In dat verband zou de datum van 1 maart 2003 die in het amendement is gekozen de stellers van het ontwerp de tijd geven om te onderzoeken welk gevolg er moet worden gegeven aan de mededeling van de Commissie d.d. 4 december 2002 over het wetsontwerp, ongeacht of de strekking ervan moet worden gewijzigd, of moet worden tegemoet gekomen aan de bedenkingen die in de mededeling worden gemaakt, dan wel of aan de Commissie de inlichtingen moeten worden bezorgd waarom ze verzoekt. De belangrijkheid van de bezwaren mag niet worden onderschat, aangezien ze betrekking hebben op het feit dat de tekst niet verenigbaar is met het Europees recht. Als daarbij mocht blijken dat de strekking van het wetsontwerp moet worden gewijzigd, zou de wet kunnen worden verbeterd voordat zij in werking treedt, wat verkieslijk is uit het oogpunt van de rechtszekerheid en beter aansluit bij de vereisten van het Europees recht.

⁽⁷⁾ Krachtens deze bepaling «(hebben) de besluiten die voor 31 december 2002 niet worden bekrachtigd, geen uitwerking».

b) il importe de veiller à ce que le délai entre l'adoption de l'arrêté et sa soumission à la procédure de confirmation législative soit aussi court que possible. A cette fin, il est proposé d'insérer, entre l'article 401*bis*, alinéa 2, en projet, et l'alinéa proposé par l'amendement n° 30, un alinéa s'inspirant des articles 13, § 1er, alinéa 2, de la loi générale sur les douanes et accises, précité, et 37, § 2, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, précité, et rédigé comme suit :

«Le Roi saisira les Chambres législatives, immédiatement si elles sont réunies, sinon dès l'ouverture de leur plus prochaine session, d'un projet de loi de confirmation de tout arrêté pris en exécution de l'alinéa 2».

5. En prévoyant que tout arrêté non confirmé «est censé n'avoir jamais produit ses effets», l'amendement n° 30 satisfait, sur le fond, à la troisième condition précitée. Sur le plan de sa rédaction, il est cependant suggéré de s'inspirer de la formule utilisée à l'article 8, alinéa 2, de la loi du 26 juin 2000 relative à l'introduction de l'euro dans la législation concernant les matières visées à l'article 78 de la Constitution⁽⁷⁾ et de remplacer les mots «est censé n'avoir jamais produit ses effets» par les mots «est sans effet».

Amendement n° 32

Cet amendement vise à insérer dans le projet de loi un article 36 fixant l'entrée en vigueur de celle-ci. L'article 36 proposé prévoit que :

«... la présente loi entre en vigueur le 1er mars 2003, à l'exception de l'article 35, qui entre en vigueur le jour de la publication de la loi au *Moniteur belge*».

Il appartient au législateur d'apprécier si des nécessités pratiques justifient de déroger aux règles habituelles d'entrée en vigueur des lois.

A cet égard, la date du 1er mars 2003 choisie dans l'amendement donnerait aux auteurs du projet le temps d'examiner la suite à réserver à la communication de la Commission du 4 décembre 2002 relative au projet de loi, qu'il s'agisse d'en adapter la teneur, ou de rencontrer les réserves émises dans la communication, ou de fournir à la Commission les informations qu'elle demande. L'importance des objections ne saurait être sous-estimée puisqu'elles ont trait à la non-conformité du texte au droit européen. De la sorte, s'il devait apparaître que la teneur du projet de loi doit être modifiée, la loi pourrait être corrigée avant son entrée en vigueur, ce qui est préférable du point de vue de la sécurité juridique et plus conforme aux exigences du droit européen.

⁽⁷⁾ En vertu de cette disposition, «les arrêtés qui ne sont pas confirmés avant le 31 décembre 2002 sont sans effet».

Wat de inwerkingtreding van artikel 35 van het wetsontwerp betreft, moet worden vastgesteld dat de oplossing die in amendement nr. 32 wordt voorgesteld inhoudt dat dit artikel 35 van toepassing kan zijn gedurende een bepaalde periode, terwijl dat onmogelijk is als het amendement wordt verworpen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren

Y. Kreins, kamervoorzitter,

J. Jaumotte, staatsraden,

Mevrouwen

M. Baguet, staatsraden,

B. Vigneron, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. Regnier, eerste auditeur-afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. P. Brouwers, referendaris. De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. Jaumotte.

De griffier, *De voorzitter,*

B. Vigneron Y. Kreins

En ce qui concerne l'entrée en vigueur de l'article 35 du projet de loi, force est de constater que la solution proposée par l'amendement n° 32 permet que cet article 35 puisse s'appliquer pendant une période déterminée, alors que cela ne pourrait être le cas si l'amendement n'était pas adopté.

La chambre était composée de

Messieurs

Y. Kreins, président de chambre,

J. Jaumotte, conseillers d'Etat,

Mesdames

M. Baguet, conseillers d'Etat,

B. Vigneron, greffier,

Le rapport a été présenté par M. J. Regnier, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. P. Brouwers, référendaire. L'a concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. Jaumotte.

Le greffier, *Le président,*

B. Vigneron Y. Kreins